

den — i Sammenligning med den tidligere — gode Seminarlov, vi have faaet, og de Kursus, som nu besøges saa flittig, og hvor de vedkommende komme til at se, at det er grumme lidt, de vide mod, hvad de kunne lære, at alt dette vil bidrage til, at vor Skolerlærerstand vil blive bedre og bedre skikket til at sætte sig i det rette jævne Forhold til Befolkningen. Den Lønningsforbedring, som her foreslaas, vil sikkert ikke forstyrre dette Forhold. Det bliver dog ikke særlig attraaværdige eller særlig store Embeder, her skabes. Skolelærerne blive virkelig ikke saa fede af det Tillæg, de faa, at de derfor skulde blive store over for Befolkningen. Og med Hensyn til Tilgangen skal jeg sige, at jeg tror, at man ogsaa i den Henseende tager fejl. Hvad der oprindeligt har været Meningen med den Stilling, som blev given Skolelærerne ved Loven af 1814, var vistnok, at Skolelærerstanden skulde rekruterer af den Befolkning, den lever imellem. Det skulde være Gaardmandssønner, Boelsmandssønner og ogsaa Husmandssønner, naar de kunde skaffe de fornødne Midler til at faa Uddannelsen. Saaledes tror jeg ogsaa, at det vil vedblive at være. Jeg kan ganske vist indrømme, at en Bestemmelse, som vi havde for nogle Aar siden, ikke var heldig, nemlig den, at Præliminæreksamen kunde være første Del af Skolelærereksamen, og det kan nok være, at netop den har skaffet os nogle Elementer, som der er Betænkelse ved, men jeg maa paa den anden Side indrømme, eller rettere, jeg maa bestemt hævde, at det selvfølgelig ikke gælder om alle, som ere gaaede den Vej. Der er dygtige Folk blandt de Lærere, som have faaet denne Uddannelse, ligesom der er mellem de andre. Men der er noget i det, der er blevet bemærket i saa Henseende, og jeg for mit personlige Vedkommende behøver næppe at sige, at jeg har ikke Sympati for den Uddannelse. Jeg bidrog i Landstinget mit til, at den kom til at ophøre. Ministeren gik den Gang velvillig ind derpaa, hvad jeg for Resten tror, han vilde have gjort, uden at vi havde behøvet at anmode ham derom. Vi vare alle enige om, at det var en uheldig Uddannelse, og den kommer saamænd aldrig tilbage igen.

Til det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (C. Ravn), der talte om, at hvis vi skulde gennemføre Loven paa $\frac{3}{4}$ Aar, vilde Ministeriet antage en hel Del Medhjælpere, og Meningen var altsaa, at man skulde have en Del Assi-

stenter deroppe, for at det kunde gaa, vil jeg sige, at det stemmer ikke med, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at det vilde skaffe os noget Ekstraarbejde i Ministeriet, og jeg synes dog, det er en meget uskyldig Bemærkning. Vi kunde faa lidt ekstra Skrivearbejde, som maaske kostede lidt mere, end Kontorkontoen kunde forslaa til. Der har slet ikke været Tale om at ansætte flere Assisterter eller forlange flere Embedsmænd i den Anledning. Men i øvrigt er det et Spørgsmaal, der kan tages under Overvejelse, idet jeg dog maa bemærke, at jeg nødig vil, at der skal komme alt for mange ny Spørgsmaal op, idet disse ville volde Vanskeligheder, om de end ikke blive en afgjort Hindring for Loven. Og naar det ærede Medlem fremdeles talte om, at der burde tages Hensyn til Forholdene i de enkelte Kommuner, kan jeg være ganske enig deri, jeg har heller aldrig tænkt paa andet. Det er slet ikke min Mening at benytte Loven til at lægge større Byrder paa Kommunerne, end de bør bære. Over for det ærede Medlems Bemærkning paa dette Punkt bliver jeg imidlertid nødt til at gøre en Modbemærkning, den nemlig, at det sker jo ogsaa undertiden, at der er en eller anden Kommune, som vil benytte en Omordning til at spare noget, som den ikke har Ret til at spare, og det er dog Ministeriet nødt til at modsætte sig. Fremdeles skal jeg til det samme ærede Medlem, med Hensyn til hans Omtale af Friskolelærerne sige, at han er ikke rigtig underrettet, naar han mener, at Friskolelærerne ikke faa Adgang til Statens Kursus. Det have de lige saa godt som Lærere ved de offentlige Skoler. Naar det ærede Medlem endelig talte om, at ældre Friskolelærere skulde kunne faa Understøttelse — give dem Pension vil det ærede Medlem vel ikke, og det er jo ogsaa et vanskeligt Spørgsmaal at komme ind paa — vil jeg dog gøre opmærksom paa, at i Fjor blev jeg enig med Rigsdagen om at give Understøttelse til en saadan ældre, veltjent Lærer. At give dem en Ret i saa Henseende tror jeg, vi kunne være enige om, at vi skulle betænke os paa. En anden Sag er det, at vi kunne tage Sagen under Overvejelse, naar der foreligger Spørgsmaal om at give Understøttelse til virkelig fortjente, ældre Friskolelærere — og jeg kan lige saa godt som det ærede Medlem anerkende, at der gives Friskolelærere, som ere virkelig fortjente Mænd — og det vil maaske glæde det ærede Medlem at høre, at det allerede